

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

§. IV. De Recreationibus Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

quantum sufficit ad status elevationem? R. etiam hoc Lugo-
nem l. c. n. 70. cum multis contra Vasqu. & alios probabilius
concedere, adderéque, quòd etiam perpetuos redditus fun-
dare possit ad hoc, ut non ipsi tantum, sed Posterì etiam eorum
decenter vivere possint.

§. IV.

De Recreationibus Pastoris.

Etiam hæc ad media corporalia Pastoris meritò revocan-
tur, cum vires intenso arcui similes perinde frangantur, nisi
sua illis subinde remissio concedatur: Verum ne remissio ista
in omnimodam dissolutionem cedat, seriò oportet vigilare;
quare videndum modò, quæ recreationes licitæ vel illicitæ
Pastori debeant censerì.

Qu. 1. *Qualis recreatio à Pastore instituenda sit?* R. ta-
lem, quæ sequentes proprietates habeat: & primò quidem sit
honestæ; nam quæ honestati contraria sunt, ab omnibus qui-
dem, sed præcipuè Pastoribus studiosè sunt vitanda. Secun-
dò, *moderata*, id est, ut neque quoad temporis diurni-
tatem; neque quoad materiæ in ludo v. g. expositæ, aut in re-
fectione usurpatæ quantitatem; neque quoad intentionis,
affectionisque qualitatem notabilis fiat excessus. Tertiò,
congrua seu *conueniens* personæ, loco, & tempori, & fini, quas
quidem tres conditiones S. Thomas ad licitam recreationem
requisiuit, teste Dionysio Richelio a. 9. de vita Can. & Ecclef.
Ex quibus patet moderatam deambulationem in area, horto,
vel campo, aut confabulationem honestam cum domesticis
aut externis, aut instrumenti cujusdam musici temperatum
usum, aut denique ludi alicujus liciti, animùmque nimia at-
tentione non fatigantis tempestivum exercitium inter Pasto-
ris præcipuas recreationes numerari debere.

Qu. 2. *Quis finis specialis, præter generalem Divina Gloria
finem, Pastori præfixus esse debeat in eiusmodi recreationibus
usurpandis?* R. triplicem potissimum. Primò, *Sanctis Con-
servationem*, quam quidem tantò majore studio procurare
debet Pastor, quantò magis necessarium est instrumentum ad
omnes muneris sui functiones ritè peragendas; ad hanc au-
tem vel maximè conducere recreationem, quotidianâ expe-

rientiâ satis comprobatum est. Secundò, *animi remissionem*, quemadmodum arcus semper intensus, frangatur, ac ad ordinarias suas functiones, velut scopum attingendum inutilis fiat. Tertiò, *proximi adificationem*; quæ tum per & honesta colloquia, tum per virium restaurationem ad *bita Charitatis obsequia præstanda tantoperè necessarium procuratur.*

Dubia moralia.

Qu. 1. An alearum & chartarum ludus licitè à Pastore assumatur? R. etsi hic ludus à variis Conciliis, & novissimè etiâ à Tridentino Sess. 24. de refor. c. 12. sub gravibus poenis sit prohibitus, & ideo multi Doctores apud Narvium colligant, esse grave peccatum; bene tamen Less. & Ratum apud Laymannum l. 3. tr. 4. c. 21. n. 2. monere, hoc tempore, quo de antiquorum Canonum rigore per delictum derogatum videtur, Pastorem talem, si privatim & sine scandalo pro quantitate modica, spectato statu suo, & rebus tuum copiâ, & absque detrimento functionum suarum parochialium, chartis, rarò & moderatè, recreationis gratia daret, neque lex aut consuetudo Diœcesis obsistat (in hoc casu ipsum venialiter peccaturum putant) nullius peccatum damnari debere, cum talis ludus per dictas circumstantias consuetudinem satis cohonestatus videatur.

Qu. 2. An ludus Scacchi sive latruncolorum usurpationibus possit? R. cum Barbof. de off. Paroch. c. 6. n. 2. multis alijs apud ipsum citatis, per se quidem non esse lege prohibitum; sed tamen, quia vehementi attentionem fatigat potius, quàm recreat, ordinariè Pastori per mentis labores multum defatigando non suadendum.

Qu. 3. An Venatio eisdem concessa sit? R. & hanc à Concilijs, & novissimè iterum à Tridentino Sess. 24. de refor. c. 11. severè esse prohibitam; ad cujus prohibitionis confirmationem proderit verba Nicolai Papæ artulise sequentis: *O miseram vitam hominum, & maximè sacerdotum, qui, dum lucrando Fidelibus debent insistere, canibus feris incumbunt, & quos capere oportet Homines, capiunt & bestias; qui, dum mortibus student animantium, vitam suam amittunt animarum. O infelicem vitam super...*

vitam, nam in quo quisque magis carnalis apparet, quam in tali vita? Venatorum enim vita nihil præter carnes sapit, in qua, dum quisque permansit, nunquam probatus est: nam, ut S. Hieronymus dixit, nunquam Venatorem legimus Sanctum, cuius dicti rationem esse putat Barbosa de off. Paroch. c. 6. n. 32. quia Venatores miserandam in animalibus exercendo carnificinam, multum inde sanguinariae crudelitatis assumunt, & sic mentem induunt ab omni pietate alienam: his tamen non obstantibus Venationem cum silentio & modestia, recreationis gratia licite interdum à tali Pastore exerceri, idem Auctor cum pluribus à se citatis concedit, quod à fortiori locum habet, si in tali venatione Spectator tantum assistat, ut Principes faciunt.

Qu. 4. An piscatio & aucupium quoque licite à Pastore exercentur? R. Barbosa l. 2. c. 36. de piscatione dubium esse non posse, cum ipsi Apostoli exercuerint, modò illa diebus festis non suscipiatur, neque assidue exercentur: non enim Apostoli, inquit citatus Auctor, assidue vacabant piscationi, sed relictis retibus secuti sunt Christum. Idem de aucupio dicendum videtur, maximè si sine sclopetis capiantur aves: nam armorum usus passim in Jure Canonico Cap. Clerici. 2. de vita & honestate Cleric. Clericis prohibetur, cum eorum arma, orationes & lachrymæ esse debeant. Quòd, si verò interdum Pastores sine scrupulo ejusmodi sclopetis uti videantur, id per tolerantiam & dissimulationem potius, quam per approbationem fieri censendum est.

§. V.

De Incitamentis Pastoris.

Qu. 1. Quibus incitamentis excitare se debeat Pastor ad functiones pastorales rectè & alacriter obeundas? R. ea bene & breviter explicasse Concionatorem illum, qui in primitiis Neomystæ cujusdam eidem nomine Auditorum pro honorario & nuptiali munere ovem auream à triplici funiculo itidem aureo dependentem obtulit; per ovem quidem significans potissimum Pastoris officium, quod est, oves suas pascere & custodire; per triplicem verò funiculum triplex incitamentum, quo potissimum Pastor Zelum Pastorem in se excitare debet, scilicet amorem DEI, Proximi, & sui ipsius.

R. 2.

Qu. 2.